

రత్నదేశంలో నిరుద్యోగుల్లో అత్యధికంగా
బ్యాప్ ఇంజసీరింగ్ పూర్తి చేసిన వారు ఉండ
టం ఖాదాకరంగా ఉంది. దేవంలో 83 శాతం
మంది ఇంజసీరింగ్ గ్రామ్యయొట్లు నిరుద్యోగు
లుగా ఉంటున్నారు. ఇంజసీరింగ్లో కూడా
కంప్యూటర్ ఇంజసీరింగ్ పూర్తి చేసిన వారు
వక్కుప్పగా నిరుద్యోగులుగా ఉంటున్నారు.
ఇంజసీరింగ్ నిరుద్యోగుల్లో 7.5 శాతంమంది
కంప్యూటర్ ఇంజసీరింగ్ పూర్తి చేసిన వారు
నిరుద్యోగులుగా ఉంటున్నారు. దీనివల్ల ఈ
రంగం నిరుద్యోగ డిగ్రీ పోల్చు జాతితాలో
అగ్రస్థానంలో ఉంది. ఇంజసీరింగ్ వారి తరు
వాత 46శాతం బీజినెస్ గ్రామ్యయొట్లు నిరు
ద్యోగులుగా ఉన్నారు. ప్రతిష్టాప్తకుపైన అర్థ
తలు ఉన్నప్పటికీ యువ నిపుణులు ఉపాధిని
పొందేందుకు ఇప్పందిపడుతున్నారు. ఇక ఆర్టీ
హిస్టరీ చదివిన వారిలో 3శాతం మంది నిరు
ద్యోగులుగా ఉంటున్నట్టు లెక్కలు చెబుతున్నా
యి. నీవు పూర్తిచేసిన వారు సైతం నిరుద్యోగులుగా
ఉన్నారని ప్రజలు తరచుగా చెబు
తుంటారు. దేవంలో సుమారు 20వేల మంది
శిక్షకులు అర్థా సాధించిన సిలు ఒకే ప్రయ
త్వులోనే మార్కెట్లలోకి ప్రవేశించారు వారు
నిరుద్యోగులుగానే కొనసాగుతున్నారు. చివరికి
ఐటిలీలు, ఎన్పిఎలీలో చదువును పూర్తి చేసు
తప్పన్న వారు సైతం నిరుద్యోగులుగా మిగిలిపో
తున్నారు. గత సంవత్సరం క్యాప్స్ ఫైన్ మొండ్ ట్రైవెలలో 24,230 మంది ఐపటి,
ఎన్పిఎలీ విద్యార్థులల్లో దాదాపు 8వేల మంది
విద్యార్థులకి ఉద్యోగాలు లభించలేదు. అంతో
పాలజీ గ్రామ్యయొట్లు 9.4 శాతంమంది
నిరుద్యోగులుగా ఉన్నారు. హైకి శాస్త్రంలో
గ్రామ్యయొట్ పూర్తిచేసిన వారిలో 7.8 శాతం
మంది నిరుద్యోగులుగా మారుతు న్నారు.
తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ తోపాటు మరి కొన్ని
రాష్ట్రాల్లోనూ ఇంజసీరింగ్ పూర్తి చేసిన
గ్రామ్యయొట్లో నిరుద్యోగులు మహత్త్వానించి
జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి పామీ పథకంలో
రోజువారి కూలీలుగా పనిచేస్తున్నారు.

పెరుగుతున్న లిరుడ్లీగం

రతనేర జనాభాలో ప్రపంచంలో నంబర్ వన్ స్టాన్
భూ నికి చేరింది. జనాభాలోనే కాదు.. నిరుద్యోగంలో కూడా నంబర్ వన్ స్టాన్లనోనే ఉన్నట్టు కొన్ని సర్వేలను బట్టి చూస్తే తెలుస్తోంది. ప్రపంచంలోనే ఎక్కువ మంది జనాభా ఉన్న దేశంగా ఉన్న ఇండియాలో యువత కూడా ఎక్కువగానే ఉంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇప్పటికే పలు సందర్భాల్లో చెబుతూ వస్తోంది.. ప్రపంచంలోనే ఎక్కువ యువత ఉన్న దేశం భారతదేశమని. ఇక్కడ ఏదైనా చేయడానికి సరి వదా యువత ఉన్నారని చెబుతోంది. ఇది వాస్తవమే. అయితే వసిచేయడానికి యువత సిద్ధంగా ఉన్నప్పటికీ వారికి వని కలిపివే వారు లేరు. దేశంలో ఉన్న యువతకు ఉపాధి లేక భాగీళీ తిరగాల్చిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. నిరుద్యోగుల్లో కూడా రెండు రకాల నిరుద్యోగులు ఉన్నారు. వారిలో చదువుకుని ఎటువంటి ఉపాధి లేకండా ఉన్న నిరుద్యోగులు ఒకరకమైతే.. చదువు లేకుండా చేయడానికి పనిలేకుండా ఉండే నిరద్యోగులు మరొకం. ఇలా రెండు రకాల నిరుద్యోగులతో భారత దేశం కొనసాగుతోంది. భారతదేశంలో నిరుద్యోగుల ఖిళ్ళత మైన సంఖ్యను గుర్తించడం కషామే అయినప్పటికీ, భారతదేశ గ్రామ్యయోగ జనాభాలో గడియమైన భాగం నిరుద్యోగులగా ఉన్నారని నిపేదికలు సూచిస్తున్నాయి. 25 ఏళ్లలో వారికి ఇది 42.3 శాతం నుంచి 54.8 శాతం వరకు ఉంటుందని అంచనా. ముఖ్యంగా ఇంజినీరింగ్, వ్యాపారం(కామర్స్) పంటి రంగాలలో గ్రామ్యయోగులు పెద్ద సంఖ్యలో డీగ్రేలు పూర్తి చేసిన తర్వాత కూడా ఉద్యోగాలు దౌరండం కషాముతోందని ది వైర్ నిపేదిక ప్రకారం తెలుస్తోంది. భారతదేశసలో దాదాపు 28మిలియన్ల మంది విద్యావంతులైన నిరుద్యోగ యువత ఉద్యోగాల కోసం వెతుతున్నారు. దాదాపు 100 మిలియన్ల మంది వ్యక్తులు నిరుద్యోగులగా కొనసాగుతున్నారు. ప్రధానంగా వహికలు పనికోసం వెతకడం మానేసరాని నిపేదికలు చెబుతున్నాయి. భారతలో నిరుద్యోగం తాండవిస్తోందని అంతర్జాతీయ కార్బూక సంస్థ(ఐల్వెల్వో), మానవాభివృద్ధి సంస్థ(ఐపో వెఫ్) సంయుక్త అధ్యయనంలో వెలలడైంది. 'భారత నిరుద్యోగ నిపేదిక-2024'లో పలు కీలక విషయాలను వెలలడించింది.

A large crowd of people, mostly men in white shirts, gathered outdoors, likely at a protest or rally. The scene is crowded and shows many individuals looking towards the camera or each other.

శాతం మంది మాత్రమే ఉపాధి పొందుతున్నారని సూచిస్తుంది. మెర్గుర్, మెట్ల్ గ్రాఫ్యూయేటర్ స్క్రైప్ట్ ఇండెక్స్ - 2025 ఈ సంఘయి ఇంకా తక్కువగా, 42.6 శాతం ఉంటండని అంచనా వేసింది. చాలా మంది గ్రాఫ్యూయేటర్లు నిరంతర నిరుద్యోగం కారణంగా చురుకుగా ఉద్దోగ్యాల కోసం వెతకడం మానేస్తున్నారు. దీని వలన వాస్తవ నిరుద్యోగ సంఘయి ఎక్కువగా ఉంటుంది. ఆటలీమేషన్స్, ఎప మూలంగా ప్రభావితమైన ఆభివృద్ధి చెందుతున్న ఉద్దోగ్ మార్కెట్ సైపుణ్ణుల అంతరాన్ని స్పష్టం స్థాండిసి.. దీని వలన గ్రాఫ్యూయేటర్లకు తగిన ఉపాధి దీర్ఘకడం క్రమవుతుందని నిపుణులు చెబుతున్నారు. ఇంజి నీరింగ్, కామర్స్ వంటి రంగాలలో గ్రాఫ్యూయేటర్లో నిరుద్యోగ రేటు ఎక్కువగా ఉంది. సుమారు 83 శాతం ఇంజినీరింగ్ గ్రాఫ్యూయేటర్లు, 46 శాతం బిజినెస్ గ్రాఫ్యూయేటర్లు నిరుద్యోగులుగా మిగిలిపో యారు. ఇంజినీరింగ్, బిజినెస్ మేనేజ్మెంట్ చేసిన వారే కార్బండా చాలా మంది గ్రాఫ్యూయేటర్లు కూడా నిరుద్యోగులుగా ఉన్నారు. వారి విచ్చా అర్థాలు, సైపుణ్ణు సెట్లకు సరిపోని ఉద్దోగాలలో పనిచేస్తున్నారు. వివిధ అంశాల గ్రాఫ్యూయేటర్ నిరుద్యోగాలికి దీహాదం చేస్తాయి. సైపుణ్ణులు, ఉద్దోగ్ అవసరాల మధ్య అనసమతల్యత, ఆర్కి మందగమనం, ఉద్దోగ్ మార్కెట్ అభివృద్ధి చెందుతున్న స్వాధావం వంటివి నిరుద్యోగానికి కారణాలగా ఉన్నాయి. భారతదేశంలో చదు వుకున్న నిరుద్యోగులు ఎక్కువానే ఉన్నారు. ఇంజినీరింగ్, మెడిసిన్, ఎంబిబ్, ఎంసివ్ వంటి ఉన్నత కోర్సులు చేసిన వారు కూడా నిరుద్యోగులుగా మారుతున్నారు. వారితోపాటు పిపోచిలి చేసిన వారు కూడా నిరుద్యోగులుగా మారుతున్నారు. ప్రతి ఏడాది లక్ష్మాది మంది ఇంజినీరింగ్ గ్రాఫ్యూయేటర్లు తమ చదువును మగించుకొని నిరుద్యోగులుగా లోడ్డుపైకి వస్తున్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్రంలోనే ఏడాదిలో సుమారు 50 వేల మంది ఇంజినీరింగ్ కోర్సును పూర్తి చేసున్నారు. అలాగే ఏపీలో ఇంతకంటే ఎక్కువగా సుమారు 60 వేల మంది ఇంజినీరింగ్ కోర్సును పూర్తి చేసుకుంటున్నారు. చదువుకున్న

వారు ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలు కేసం ఎమరు చూస్తుంటారు. అవి కేంద్ర ప్రభుత్వ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలు ఏనైనా బాగుం టుండని చూస్తారు. అయితే చదువుకున్న ప్రతి ఒక్కరికి ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలు దీర్ఘకడం కష్టంగా మారుతుంది. ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలు కేసం కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు నోటిఫికేషన్లను జారీ చేస్తాయి. వాటి ద్వారా వచ్చే ఉద్యోగాలు తక్కువగానే ఉంటాయి. ఇక ప్రైవెటు ఉద్యోగాలు ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల కటే ఎక్కువగానే ఉంటాయి. వాటిలో కూడా చదువుకున్న వారందరికి వచ్చే అవకాశం లేదు. చదువుకున్న వారిలోకూడా తైపుణ్యాలు(స్క్రోన్టు) ఉన్న వారికి ఉద్యోగమకాలు ఎక్కువగా ఉంటుండగా. సాధారణ డిగ్రీ కీర్చులు చేసిన వారికి తుపువగా ఉంటున్నాయి.

పదువులన్న వారిసంఖ్య లక్షల్లో ఉండటం.. పోస్టుల సంఖ్య వందల్లో ఉండటంతో పోటీ విపరీతంగా ఉంటుంది. చివరికి ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలతోపాటు, ప్రైవేటు ఉద్యోగాలకి సైతం చిన్నస్టాయి ఉద్యోగాలకి సైతం ఉన్న త వచువులు వదివిన వారు పోటీపడు తన్న ఛైనం కనబడుతోంది. గతంలో తెలంగాణతోపాటు, అంధార్పదేశ్లోనూ కానిస్టేబుల్ పోస్టులికి పిపోవేదీ చేసిన వారు సైతం దరఖాస్తు చేసుకున్నారు. ఉమ్మెదీ అంధార్పదేశ్ విధిపోయి తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్రం ఎర్పడిన సమయంలో నిరుద్యోగుల కోసం వయోపరిమితిని ప్రభుత్వం పెంచడంతో ఇరకిరోవన్ పొరదే అభ్యర్థులు 50సంవత్సరాలు పైబడిన వారు సైతం ఉద్యోగాల కోసం దరఖాస్తు చేసుకున్నారు. ఈ మధ్యకాలంలో మధ్యయి పోర్టులో గ్రూప్-4 ఉద్యోగాల కోసం నోటిఫికేషన్ జారీ చేసే అంధులో గ్రూప్-4 ఉద్యోగానికిసైతం పిపోవేదీ, పీజీలు, ఇంజినీరింగ్ చేసిన వారు దరఖాస్తు చేసుకున్నారు. దీన్నిబట్టి అర్థం చేసుకోవచ్చు. దేశంలో నిరుద్యోగం ఏ మేరకు ఉందో. పీపావేదీ, డిగ్రీ కలిగి ఉండడం కేవలం ఒకప్రత్యేకత మాత్రమే కాదు. ఇది ఒక బలీయమైన ప్రయోజనం. ఒక సంస్థ నిప్పిదిం చిన ప్రకారం పీపావేదీ హార్ట్ల్రాక్ నిరుద్యోగిత రేలు 1శాతం కంపే తక్కువగా ఉండడంతో, జాతీయ సగటు 7శాతంలో పోల్సు, అధిక మైవ్యాంధు కలిగిన వ్యక్తుల దిమాండ్ స్పృశ్యంగా ఉండని తెలుసోంది. ఇండియాలో ఎంబిబివెన్ చదివితేఉద్యోగం వస్తుండనే అభిప్రాయం బంధాగా ఉంటుంది. అయితే దేశంలో ఎంబిబివెన్ పూర్తిచేసిన వారిలో సైతం 16 శాతం నిరుద్యోగులగా ఉంటున్నట్టు అధికారిక లక్కులు చెబుతున్నాయి. ●

చేస్తే దాగని సత్కాలు మన
ద్రాష్టవులు అనేకానేకం కనిపి
సుంఠాయి. అయితే అవి బహి
ర్దరం కావుండా అనేక రకాల
‘శక్తులు’ కూడా పనిచేస్తుంటాయి.
ఆ శక్తులు ఇవీ అని చెప్పలేం.

కొన్ని సార్లు రాజీయ శక్తులు, పురి కొన్ని సార్లు వ్యాపార శక్తులు, ఇంకొన్ని సార్లు ఇతర సామాజిక శక్తులు వాటిలో ఉంటాయి. కొన్ని సందర్భాల్లో అన్ని కిలిని వినిషేషించాయి కూడా. కర్తాపురులోని ధర్మస్థలో ఇచ్చివేలుగులోకి వచ్చిన అసహజ మరణాల గురించి అరా తీస్తుంటే ఆక్రూడ ఈ అప్రిశక్తులు కలగలసిన నిషేఖాయేమా! అనే అనిపిస్తుది. ఒకరు, ఇద్దరు... కొన్ని పందల మంది పురుషులు, మహిళలు ధర్మస్థల క్షేత్రంలో అసహజ మరణాలకు సరయ్యారునే, వారిలో కొండరు స్నానికులకాగా... ఓందరు దేశంలోని విధి ప్రాంతాల నుంచి వచ్చిన వారనీ తెలుస్తోంది. ధర్మస్థల ఒక పెద్ద ర్యాక్షస్టైత్రం గనుక నిత్యం ఎందో భక్తులు, ర్యాటులు వచ్చి వెళ్తుండడం సాచారణమే. అయితే వారిలో కొండరు అక్రూడే అద్భుతమువు మనుషులుగా తెలుస్తోంది. అలా అద్భుతమైన వారిలో కొండర మృత్యుదేహాలను క్షేత్రం పరిసర ప్రాంతాల్లోనే ఖననం చేస్తున్నట్లు కూడా తెలుస్తోంది. తమావారి అమ్మకి తెలియడం లేదని అర్యాదులు వచ్చినపుడు క్షేత్రంపై, అక్రూడి పరిశీలనల్లు బయటిచేరికి అనుమానాలు కలుగుతప్పన్నాయి. లేదంటే గుట్టుచుప్పుడు కాకుండా ఆ బ్రాతులపై బయటిచేరికి అనుమానాలు కలుగుతప్పన్నాయి. వెనుక గల మిస్టర్ ఏమిబిస్టుడే అంతుభిక్ష పుండా ఉంది. వాలా కాలం నుంచి తెక్కున్నట్టు మృత్యుదేహాలను అలా పూటిపెట్టిన ఓ పారిపుధార్యికుపు దక్కి ఈ కన్సెడ జిల్లా ఎస్టేటులత దేశ వ్యాప్తంగా సంచలనం గ్రహించింది. ‘1998 నుంచి 2014 మధ్య ఓందకు స్టోర్ము మృత దేహ లను ఖననం చేశాను. నా చేత ఆ పనులు చేయించిన ఓందరు వ్యక్తులు మా కుటుంబానికి చెందిన ముపతి పైనే అఫూయిత్తానికి పొల్చడ డంతో దిగిరిపోయి మేము ఆ ప్రాంతం వదలి పారిపోయాం. కానీ పాప భీతితో వళికిపోతూ ఏపీ గాంపానా వినిన గడువ కింగ్ కింగ్ లేకినే అని

అ'ధర్మస్తల' మా?

వ.వ.వి ప్రసాద్

నిజాలు బయటపెడతా' అంటూ అతడు ఆ లేఖలో రాశడు. వెంటనే పోలీస్‌నులు రంగంలోకి దిగారు. ప్రభుత్వానికి సమాచారం తెలియగానే జాలై 19 ని సలుగురు సీనియర్ పిఎస్‌లో ఒక ప్రత్యేక దర్శావు బృందాన్ని (సిటి) ఏర్పాటు చేసింది. ఆ కార్బూకుడు ఇచ్చిన కొన్ని అధారాలతో 13 పాయింట్లను సిట్ గుర్తించి అక్కడ తవ్వడం మొదలు పెట్టింది. గత ఐదు వారం (30,జూలై) ఒక పాయింట్ వద్ద తప్పుతుం డగా ఓ ఆస్తి పంజరం అవశేషాలు పోక్కి కంగా బయట వడి నట్టు సమాచారం. కొంత దూరంలో కొన్ని ఎము కలు కూడా దొరికాయి. కొన్ని ఆధారాలను బట్టి ఆ ఆస్తి పంజరం పురు మనిగా భావించారు. మరో చోట ఓ పుక్కరె కని పించిందనీ, అది ఓ మహి శది కావచ్చీ అంటున్నా రు. అవశేషాలు ఎవరివ నేడి ఒక సందేహమైతి, అపి అసహజ మరణాల కు చెందినవేనా? అన్నది మరో సందేహం. పారి పుధ్య కార్బూకుని లేఖవలు కొన్ని పందల అసహజ మరణాలు సంబంధించాయనే విపుయం స్ఫుర్మ వుతోంది. అలా ఖనం చేసింది, చేస్తున్నది లతనోక్కడే కాదు. అతనికి ముందు, తర్వాత కూడా చాలా జరిగాయని సిట్ దర్శావు ద్వారా తెలుస్తాంది. దక్కి ఇ కన్స్ట్ జిల్లాలోనే దర్శస్తల మంజుసాథ స్టామి కొలువైన గొప్ప పుణ్యక్షేత్రం. ఆలయం మినహా ఇతర ఎలాంటి ప్రాధాన్యాలు ఆ ప్రాంతానికి ఉపు. రాజ్యసభ సభ్యుడైన డా. వీరేంద్ర హెగ్గె పదు దశబ్దాలుగా ఆలయం ధర్మాకారిగా ఉంటు న్నారు. భక్తుల సంఘు రాసురాను పెరుగుతున్న సమయంలో తాజాగా వచ్చిన

వపులు భక్తుల్లో తీవ్ర భయాండేళన లకు
రఘువుతు న్నాయి. గత వదేళ్లలో ధర్మస్తుల
ఉట్టపక్కల 450 మంది పైగా అదృశ్యమైనట్లు
పోలీసు లెక్కల ప్రకారం తెలు స్టోంది. దానికి
అందు మాడు రెట్లు ఎవ్వుచే వాస్తవ
అఖ్యలుండోచ్చుని స్టోనికలు అంటు న్నారు.
తాతపి నది ఇసుక పాయల్లో కలిని పోయిన
పొరాలువన్నే, ఎన్నెన్నే! మఱునాథ
లయానికి సంబంధం ఉన్నవ్వక్కులే ఈ అదృశ్య
రఘజాల వెనుక కూడా ఉన్నారని, అందుకే
సు అశ్వి సుంచి పోరిపోయసని పోరిపున్న
ర్యికుడు చెబుతు న్నాడు. అరే నిజమైతే ఇలి
సు పెద్దమిస్తరీయే అవుతుంది. గ్రామం నుంచి
శ్లీ దాక ఎందిరి పునాదులో కదులుతాయి.
స్తోని పౌతికెళ్లగా మిస్టరీని తోక్కిపెటుతున్నారు
ప్రయ్యదు బయ ఉకు రానిపోరా అన్నది మరో
అందేహం. ఆ మృత్యుహాగ ఎన్నో నిజాలు
ఓడా అక్కడ భూస్తాపితమవుతున్నాయి. వాణిని
యటకు లాగాలంచి సిట్ దర్శాష్టు సరిపోతుం
ని! అన్నది మరోసందేహం. అసహజ మరణ
కు సంబం ధిరిని ఆలోపణలు రావడంతో
2015లోనే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉగ్రపు కమిటీని
రూటు చేసింది. తర్వాత మాచేళ్లకు ఆ కమిటీ
వే దిక్కను సమర్పించింది. యేదాదికి 300
అంది పురుషులు, మహిళలు, కొండరు బాలులు
ఓడా అక్కడ అసహజ మరణాలకు గుర్తైనట్లుగా
కమిటీ గుర్తించింది. కొండరు ఆత్మాత్ములు
పుకున్నట్లు పోలీసులు చెబుతున్నారు కానీ
అందుకోసం ఎవరైనా ధర్మస్తుల దాక పస్తారా?
న్నాది సందేహమే. అక్కడ అదృశ్యమైన వారి
కొండరు డాష్టులు, జర్రులిస్టులు కూడా ఉన్నా
యి. సామాజిక మాధ్యమాల్లో హార్టిక్రిప్స్ తున్న
ఉండంతంపై పూర్తి స్టోలు న్నాయ విచారణ
ఒకించే అసలు వాస్తవాలు వెలుగులోకి
వచ్చు. లేకుంటే ఉగ్రపు కమిటీ నివేదిక
సాలవడినట్లు గానే సిట్ దర్శాష్టు కూడా ఏమీ
ఖుల్చకపోవచ్చు. ఈ అసహజ మరణాల మిస్టరీ
లకపొతే పుణ్య శ్లేషమైన ధర్మస్తుల చరిత్రల్లో
దర్శనసలగా మిగిలిపోయే ప్రమాదం ఉన్నదని

గ్రాజ్యం అమెరికా అధ్యక్షుడు
ఆండోన్స్‌ల్ ట్రువ్వస్కు నోబెర్
శాంతి పురస్కారంపై మహువ రోజు
లోజుకూ ఎలుగుతూ వస్తోది. ఏకం
గా వైటఫోన్ ప్రైస్ స్కెటరీ కర్లో
అమెలకొ లీన్ లీవిట్ దేవ అధ్యక్షుడు దోన్స్‌ల్
ట్రువ్వస్కు శాంతిపురస్కారం ప్రధానం చేయా
లని ప్రకటించారు. ప్రపంచ దోస్‌ల్ ఆరు శాంతి
ఒప్పందాలకు ట్రువ్ దౌత్యం నెరపారని, అఱు
యుద్ధాలను సైతం విరమింప చేసారంటూలీవిట్
పేరోన్సడం గమనార్థం. గడజిన ఆర్నెలల్లో నెల
కోక్ వివాదం చోప్పున వివాదాలను పరిష్కరిం
చారని, ఆరు శాంతి ఒప్పందాలు జరగడంలో
ట్రువ్ ఎనలేని కృషి చేసారని లీవిట్ చేప్పుకో
చ్చారు. అనలు ఇప్పటికే ట్రువ్ తాను స్వయంగా
ష్క్రైప్టున్, రఘ్య ఇఱాన్ ఇజాయేల్-పోలస్ట్నా
ఫుర్బిలు తానే నివారించానని నోబెర్ శాంతి
పురస్కారం అంటూ ఇస్టే తనకే ఇఖ్వాలంటూ
గతంలోనే ప్రకటించారు. అందుకు తగినట్లుగానే
అయినకు శాంతిపురస్కారం ప్రధానం చేయాలం
టూ విభిధ దేశాధినేతలు కూడా ఎండార్స్ మెంట్
లు ఇస్టోపని ప్రకటించారు. అధ్యక్షుడుగాపాలన
పగ్గాలు చేపట్టిన ఏదాదిలోనే ట్రువ్ పాకిస్థాన్,
ఇండియా, థాయిలాండ్ కాంబోడియా, ఇజ్రా
యేల్ ఇఱాన్, రువాండా, కాంగో, సెర్పియా
కొస్టావో, రఖిష్ట ఇధియోపియా దేశాలపుధ్వ
రగిలిన రావణకాష్టాలన్నించినీ విరమింపచేసి
అదేశాల మధ్య సభ్యులకు ఎంతో కృషిచేసారం
టూ టైటిఫోన్ ప్రైస్ స్కెటరీ చేప్పుకోవ్చారు. ఇక
ఇండియా పాకిస్థాన్లనిలమధ్య ఆపరేషన్ సింధూస్
ను విరమింపచేసింది తానేనని ట్రువ్ ఏకంగా
30సార్లు అయినా చెప్పి ఉంటారని భారతీలోని
విప్పకాలు చేపుతున్న సంగతి తెలిసిందే సింధూస్
ముగిసిన వెంటనే ప్రాక్తు పాలవ్హారుణం మం
జారులోను, యుద్ధ తాత్కాలిక విరమణలోను
సాయం చేసారనుకుండో ఏమాకానీ పొక్కతనంత
తానుగా దోన్స్‌ల్ట్రువ్వను నోబెర్ శాంతిపురస్కా
రానికి ఎంపికచేయాలని తమ దేశం తరపున
ఎండార్స్ మెంట్ ఇస్టోమని ప్రకటించేసింది. ఇప్ప
చివరకూ ట్రువ్వస్కు నోబెర్ శాంతి ఒప్పందాలు
నెటలు గాబాన్, గెయినా బిస్సాపు, లైబ్రియా, మారుటే
నియా, సెనెగల్ వంచి దేశాలు ట్రువ్వస్కు

‘నోబెల్ నాంతి’ కి ట్రంప్ తహాతహా!

గన్ని మోహన్

శాంతిపురస్కారానికి తాము ఎందార్ని మెంట్ ఇస్తున్నట్లు ప్రకటించాయి. రువాండా కాంగో శాంతి ఒప్పండంలో ట్రంప్ విశేష కృషిచేసారం టూ ఆదేశాలు ప్రస్తుతించాయి. కాంబోదియా డివ్యూటీ ఏం నున్ ఫాంథోల్ ఇప్పటికే ట్రంప్ నకు శాంతిపురస్కారం ప్రధానం చేయాలంటూ బహిరంగంగానే వ్యాఖ్యానించారు. తమ దేశానికి సుంకాలు తగ్గించడంలోను, పొగుగుదేశశక్తి

ఉన్న వివాదాలు పరిష్కారించడంలో ట్రంప్ కీలక పాతపోషించారని డిప్పుటీ ఏం వించెప్పుకొచ్చారు.

అలాగే అమెరికా కాంగ్రెస్ మాన్ బట్టి కార్బర్ ట్రంప్ ను నామినేషన్ చేస్తామని ప్రకటించారు. మరీ కాంగ్రెస్ మాన్ దారెల్ ఇస్సా కూడా తన నామినేషన్ ను ట్రంప్‌వేసం వం పించారు. మధ్యప్రాచ్యంలో శాంతి నెలకొనేందుకు ట్రంప్ కీలక పాతపోషించారంటూ ఆయన తన నామినేషన్‌లో వివరం ఇచ్చారు. వివిధ దేశాలు, ప్రముఖులు, సెనేట్, రిపబ్లికన్లు ఎందర్నే మెంట్ ఇప్పడం అటుంచితే అసలు ట్రంప్‌కే నోబెల్ శాంతిపురస్కారంపై ఎనలేని మక్కల్ని ఏర్పడింది. ఓందుకు కారణం కూడా లేకపోలేదు. 2009లో అప్పటి దెమ్యూక్రాం అధ్యక్షుడు బార్క్ బామాకు శాంతిపురస్కారం లభించింది. అలాగే 2002 సంవత్సరంలో అప్పటి అమెరికా అధ్యక్షుడు జీమ్మీక్రార్జ్‌కు నోబెల్ శాంతిపురస్కారాలు లభించాయి. బామాకు అయితే గలిచి పాలనా పగ్గలు చేపట్టిన తొమ్మిదినెలలకే ఆయనకు శాంతిపురస్కారం లభించింది. నోబెల్ పురస్కారాలకు గాను మరుసటి సంవత్సరం జనవరి 31 నాటికి దరఖాస్తులు పంపించాలి. ట్రంప్ తరపున వెళ్లయోదే తెలియదు కాని ఈసారి తమ అధ్యక్షుడికి ఈ శాంతిపురస్కారం

లభిస్తున్చందటూ శ్రేష్ఠసాధం డ్రెస్ సెక్రటరీ కలోలీన్ లివిట్ ధీమాగా ఉన్నారు. ఓ పక్క వాణిజ్యభప్యందాలకు రావాలంటూ ప్రపంచ దేశాలపై డ్యూటీని పెంచుతూ సాము, దాన దండోపోయాలను ఉపయోగించి తనదారికి తెచ్చుకుంటూ ఒప్పండాలు చేసుకుంటున్న ట్రంప్ శాంతిపురస్కారానికి ఎలా అర్థాలని దెముక్కాలుప్రతిస్తున్నారు. ఇటాన్స్‌పై ఏవకషణంగా చేసిన దాడి శాంతిపురస్కారానికి దోహం చేస్తుండా అని నిలదీస్తున్నారు. ఉక్కెలీన్, రప్పొల మధ్య గడచిన లాలోక్కలగా సాగుతున్న యుద్ధకాదంను ఇప్పటికే విరిమం వచేయలేకపోయారని, పుతిన్తో శాంతిప్రాల్స్ ఫోరంగా విఫలమైన ట్రంప్ శాంతిపురస్కారానికి ఎలా అర్థాలు అవతారర్న విమర్శలు వెల్లువలూ వచ్చిపడుతున్నాయి. నిజానికి జీ 7 దేశాలు కానీ, జీ 20 దేశాల్లో ఏ ఒక్క అఖ్యాదిచెందిన దేశం కూడా నోబెల్ పురస్కారానికి ట్రంప్ సేరును ప్రతిపాదించలేదు, సరికా సూచించును కూడా లేదు. ఉప్పాదంతో అట్టుడుకుతున్న దేశాల్లో ఏర్పాటిన సరిహద్దు తగాదాలు పరిష్కరించడంలో ట్రంప్ అమెరికా ప్రయోజనాలను కాదనీ ఎప్పుడూ మందుకపోలేదన్న వాదన ఉంది. నోబెల్ ఎంపికలను పరిశీలిస్తే శాంతి పురస్కారానికి నార్స్ పార్లమెంటు ఏర్పాటుచేసిన ఐదుగురు సభ్యుల కమిటీ నీర్చయిస్తుంది. ప్రభుత్వ అధినేతలు, ప్రోఫెసర్లు, మాజీ పురస్కార గ్రహీతలు, శాంతిపరిశోధక సంఘాలకులు వంటి వారి నామినేషన్లను మాత్రమే ఈప్రాధికురు సభ్యుల కమిటీ అనుమతిస్తుంది. బాస్పువానికి నోబెల్ పురస్కారాలకు నామినేషన్లు ఈ ఏండి జనవరి 31లోనే ముగిసాయి. మొత్తం 338 మంది ప్రముఖులు, 94 వివిధ సమాఖ్యల ఓందుకోసం దరఖాస్తులు చేసాయి. విసేతును ఆక్షేపిల్లరు నాటికి ప్రకటిస్తుంది. నార్స్‌లోని ఓసోలో డిసెంబరు 10వ తేదీ ఈ పురస్కారాల ప్రధానం ఉంటుంది. విసేతలకు బంగారుపతకం, డిప్పోమా, తొమ్మిది లక్ష్మల అమెరికా దాలర్లు లభిస్తాయి. ఇప్పుడు ట్రంప్ ను శాంతిపురస్కారాల విషయంలో ఆయన్ను పట్టిపెంచున్నచిరుకలోకినిర్వేరుతున్గోలేద్ద చూడాలీ అందే. ●

వైద్య ఆర్టీగ్యూ శాఖల సిబుండి భర్తలో జాప్యమెందుకు?

〔**ప్ర**〕 టీఎస్ పాలకుల ఆలోచనలు, విధానాలు, స్వాతంత్ర్య పూర్వ భారత్తే ఆరోగ్య సంరక్షణ నమూనాలపైప్రత్యక్ష ప్రభావం చూపాయి. స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వం, టీఎస్ పాలుబడిలో భారతదేశ వరోగిష్టపై పెదవట్టును చర్చజరిగిది. అభివృద్ధి సూచనలు దేశాన్ని దీనిస్తోతిలో చూపడంలో, డాసి పై పలురకాల చర్చలు సాగిగాయి. మాలిక విద్య, ఆరోగ్యం, సంక్షేపమం మొదలైన వాటికి సంబంధించి ప్రజలు అభివృద్ధి చెందకపోవటానికి, భారతదేశపు వెనుకబాటు తనానికి పలుస పాలకులు, వారు సాగించిన దోషించే ప్రధాన కారణమని జాతీయ ఉద్యమ కోణమనుంచి అభిప్రాయం వ్యక్తమయ్యాడి. వైద్య సేవల లభ్యతాపై గ్రామిణ, గ్రామీణ ప్రాంతాల మధ్య అంతరాలు నెలఱిని ఉన్నాయి. గ్రామీణ ప్రజలు సానికంగా వైద్యులుగా చలామణి అప్పతున్న వారితో వైద్యుల చెయించాలని మరియున్నారు. మాధవమ్మకూలతో, సహేతుకం కాని వార్ధించిని సివారం వద్దతులను పాటిస్తున్నారూ. గ్రామీణ పట్టణపైంత ప్రజల మధ్య అంతరానికి ఇది ఒక కారణం. భారతీయ ప్రజలు తక్కువ శక్తిమంతులుగా ఉండటానికి భారతీయ సమాజంలో వ్యవస్థలనే నిందించాల్సి ఉంటుందని పలన పాలకుల వాడం. భారత జాతీయ కాంగ్రెస్‌లోని ఆధుని కులు, వామపక్షి యులు, తీవ్రవాదులు జాతీయ ఆరోగ్య విధానాలపై సలహా ఇచ్చారు. పలుసాలనతో రాజీవీయంగా, సామాజికంగా, మేధావరంగా ఎదురుపుతున్న సమాఖ్యను ఎదుగ్గేపటానికి భారతీయ మేధావి వద్దం జరిపే బహిరంగ చర్చల్లో ఆరోగ్యం, సామాజిక అచారాల అంశం కూడా భాగ మొంది. ఆరోగ్య స్థితిగతులపై 1948లో సర్జాన్ బోర్డ్ కమిటీ నివేదిక వెలువరించింది. అప్పటినుంచి ఆరోగ్య రంగంలో, అందునా ప్రత్యేకించి గ్రామీణ భారతంలోని దీన పరిస్థితిని గురించి, జాతీయ వాసలే గాక టీఎస్పేస్‌రు కూడా భాషణంగానే

వర్షిగండ మురలైది. బ్రిటిష్ భారత్లో ప్రతి వేయమంది జనాభాకు మరణాల చేటు 22. అదే శిశువుల మరణాల చేటు ప్రతివేయ జనాభాకు 162గా కమిటీ నిరార్థించింది. కమిటీ అంచనా స్వేచ్ఛకంగా ఉం దనె అభిప్రాయం వ్యక్తమంది. స్వతంత్ర భారతాపసిలో ఆరోగ్య రంగంలో వర్తగతి సాధనకు కమిటీ సిపారసులు గొప్ప మందధుగుగా పరిగణించారు. దేశం నలుమూలలా ఆరోగ్య కేంద్రాలు నెలకొల్పాలి. ప్రతి హారుడికీ ఆరోగ్య సంరక్షణను అందుబాటులోకి తేచాలి. ఆరోగ్య సంరక్షణ ఖర్చు సామాన్యుడి తలవుమించిన భారంగా ఉండవూదదు. ప్రజలీకొని ఉచితగా ఆరోగ్య సంరక్షణను, రక్షి త తాగు సీఫిని, పారిపుణ్ణిన్ని; పొప్పిప్పకారాన్ని, హోలిక విడ్యును అందించాల్సిన కర్తవ్యం ప్రభుత్వంపై ఉంది. ఖర్చు భరించ లేని కారణంగా ఎవరూ తగిన వైద్య సంరక్షణకు దూరం కాకూడదు. ఆరోగ్య సంరక్షణను కల్పించే పారి పొత్త గురించి కమిటీ ప్రసాదిస్తూ, వైద్యుడనేవాడు సామాజిక ఫీజీపీయన్ అనీ, రోగాలబారి నుండి ప్రజలను కాపాడటమే గాకారోగ్య కేంద్రాలకు మార్గాన్నిరేశం చేయడం అతడి భాధ్యత అని తెలిపింది. భారత్లో జాతీయ ఆరోగ్య కార్బోక్మాలకు, కేంద్ర కృత సంస్థగత నిర్మాణానికి భోరే కమిటీ సిపారసులు ప్రాతిష్ఠితిక అయియి. భీతివెన్ పార్టీ వది సంపత్తురాల పాలనలో వైద్యరంగాన్ని నిర్మించి వ్యాపి చేయడంపై తీవ్రమైన విషయాలు వెల్లువెత్తాయి. ఎన్నికల హామీల్లో గొప్పగా ప్రక తీంచిన ఆరోగ్య తెలంగాణ, కార్బోరేట్ వైద్యం అంతా ప్రభుత్వ అనుమతుల్లో అందుబాటులోకి తెచ్చేలా కేసేఅర కిట్టు, ఆరోగ్యశీ వంటి పథకాలు ప్రారంభించినప్పటికీ, భిద్దత కలిగిన హాలిక సనుపొయాలు, అవసరమైన సిబ్బుంది భీర్త,

స్వప్తతనిచ్చి, త్వరితగతిన ఉద్యోగాలు భర్తే చేయాల్సిన అవసరం ఉండి, ప్రజాలోగ్యం పరిరక్షణ ప్రభుత్వ ధర్మంగా భావించి, ఆరోగ్య శాఖలో వృత్తిపరంగా నిష్టాతులైన దక్కరను, నర్సులను, పొర్చులోస్టలను, ఇతర సిబ్బందిని నియమించడం అత్యవసరం. గ్రామీణ ప్రాంతాలకు మొదట ప్రాధాన్యతనిస్తూ మెరుగైన వైద్యం అందేలా చర్యలు తీసుకోవాలి. వైద్యరంగానికి బడ్డట్లో కేటాయింపులు గతంలో బీఆర్వెన్ ప్రభుత్వం క్రమంగా తగించింది. వైద్యానికి అదాయం కాదు, సేవ ద్వేయంగా భావించి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం కనీసం రాష్ట్ర బడ్డట్లో కొత్తం పరక కేటాయింపులు చేస్తే మార్పు కనిపీసుంది. గ్రామీణ ఆరోగ్య కేంద్రాలు, జిల్లా ఆసుపత్రులు నూతనంగా నిర్మించడం లేదా పునరుద్ధరించడం ద్వారా సేవా స్థాయిని మెరుగుపరచాలి. ఇక గొప్ప ఆరోగ్య వ్యవస్థకు మాలం వ్యవస్థాపిత నియామకాలూ, సీర్చ్మెన్ బడ్డటు కేటాయింపులూ, ప్రజలపట్ల ఉన్నత సైతిక బాధ్యతగల పాలన. ఇవ్వడు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానికి మంచి అవకాశం ఉంది. గత పాలకుల తప్పుల్ని పునరావుతం చేయకుండా, ప్రజల ఆరోగ్యాన్ని ప్రధాన కర్తవ్యంగా భావించి మందడగు వేసే, తెలంగాణలో ఆరోగ్య రంగానికి కొత్త శకం ప్రారంభమవుతుంది. ఇక తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ప్రజాశర్మ సేవల విస్తరణకు శ్లేష స్థాయిలో మెరుగైన వైద్య సేవల అందాయాటకు వైద్య ఆరోగ్య శాఖ కీలకపాత్ర పోషిస్తోంది. అయితే, గతంలో అధికారంలో ఉన్న ప్రభుత్వాలు ఈ విభాగాన్ని నిర్దక్త యించి చేయడంతో అనేక సమస్యలు ఎదురుచ్చాయాయి. ఇవ్వడు అధికారంలోకి వచ్చిన కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంగా మండల తరాల పొరపాటును సరిదెద్దే బాధ్యతత్త్వమండలు సాగాల్సిన అవసరం ఉంది. ముఖ్యంగా ఆరోగ్యశాఖలో భాశిగా ఉన్న నర్సులు, పొర్చులోస్టలు,

పొద్ద డి డాక్టర్లు, ల్యాబ్ టెక్నిషియల్ వచ్చే సమస్యలు, అలస్యాలు ప్రజాలోగ్యాన్ని ప్రభావితం చేయడం గమనించాడను దృష్టి ఆరోగ్య వ్యవస్థను మందుకు నడిపించడంలో డాక్టర్లతో పాటు ఇతర ఆరోగ్య సిబ్బంది పొత్తను విస్తరించలేం. గ్రామిణ ప్రాంతాల్లో ప్రత్యేకంగా ఎవన్ ఎంబు, స్టోఫ్ నర్సులు, పార్ట్సిస్టులు, ల్యాబ్ టెక్నిషియన్లు ప్రజలకు ప్రాధమిక ఆరోగ్య సేవలను అందిస్తున్నారు. వీరి అందుబాటులోనే గ్రహించి స్ట్రీలు, చిన్సపిల్లలు, వ్యాధులు అధారపడతారు. దీనితోపాటు, పార్ట్సిస్టులు మందుల సరఫరా నిర్వహణలలో కీలకం కాగా, ల్యాబ్ టెక్నిషియన్లు వలు రకాల పరీక్షల ద్వారా డాక్టర్లకు కీలకసమాచారం అందిస్తారు. ను మారు 6,269పొస్టుల భరీ ప్రతియేషు, పరీక్షలు పూర్తి నెలలు గడిచినా ఫలితాల ప్లాట్ లేదు. 2023లో తెలంగాణ వైద్య ఆరోగ్య శాఖ మెడికల్ ఇంజెన్యూర్స్ బోట్లు ద్వారా 6,269 పొస్టుల భరీ నోఫిషియల్ జారీచేసింది. ఇందులో ప్రధానంగా ల్యాబ్ టెక్నిషియన్, నర్సీంగ్ ఆఫీసర్స్, పార్ట్సిస్టు, ఎవన్ ఎం పొస్టులే కారుండా ఇతర అనుబంధ బోట్లాలూ ఉన్నాయి. పరీక్షలు నపంబరు, డిసెంబరు 2023లో జరిగినా ఫలితాలు ఇప్పటివరకు విడుదల కాకపోవడం అభ్యర్థులను తీవ్ర అండోఫర్మకు గురిచేస్తాడి. ల్యాబ్ టెక్నిషియన్ వేలమంది నిరుద్యోగ యువత పరీక్షలు రాళి, ఒక మంచి బోట్లావకాశం కోసం ఎదురు చూస్తున్నారు. ప్రథమం త్వరగా ప్రతియేషు పూర్తి చేస్తుండని ఆశించిన అభ్యర్థులు, నెలలుగడునున్నా ఫలితాలపై స్పష్ట లేకపోవడంతో అయిమయంలో ఉన్నారు. ఒకవైపు ప్రభుత్వానువుతుల్లో ప్రజలకు మెరుగున వైద్యం అందించాలనుకుంటే, మరోవైపు అందు అవసరమని మానవ వనరులను త్వరగా అందుబాటు లోకి తేవాలి. అభ్యర్థులు న్యాయపరమైన అంశాలు పోరువ

